

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 2 część 2

Dział	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Młoda Polska	• wyjaśnić pojęcia: <i>modernizm, Młoda Polska, fin de siècle, neoromantyzm, secesja, nirwana, cyganeria</i> • wskazać, w jakich latach rozwijała się Młoda Polska *• wymienić przemiany społeczne i polityczne	• wyjaśnić pojęcia: <i>indywidualizm, subiektywizm, „sztuka dla sztuki”, filister</i> w kontekście epoki • przedstawić etymologię nazw epoki *• opisać przemiany społeczne i polityczne przełomu wieków XIX i XX	• scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego • opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich *• zanalizować wpływ przemian społecznych i politycznych na kształt nowej epoki	• wyjaśnić znaczenie Krakowa w rozwoju modernizmu w Polsce • wypowiedzieć się na temat wpływu Stanisława Przybyszewskiego na polską bohémę *• sformułować wnioski z analizy wpływu przemian społecznych i politycznych na kształt nowej epoki	• ocenić, które zjawisko z życia codziennego lub kultury przełomu XIX i XX w. uważa za najbardziej przełomowe lub szczególnie interesujące *• zanalizować obrazy Paula Gauguina oraz Carlosa Schwabe w odniesieniu do cech modernizmu *• wypowiedzieć się na temat życia codziennego przełomu wieków XIX i XX
	• wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki • wymienić najważniejsze założenia filozofii Fryderyka Nietzschego i Artura Schopenhauera *• podać najważniejsze poglądy Henriego Bergsona	• wyjaśnić pojęcia: <i>wola, moralność panów, moralność niewolników, nadczłowiek</i> w kontekście filozofii Schopenhauera i Nietzschego • czytać ze zrozumieniem	• zreferować najważniejsze tezy filozofii Fryderyka Nietzschego i Artura Schopenhauera *• omówić najważniejsze tezy filozofii Henriego Bergsona	• wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera *• podjąć dyskusję na temat filozofii Schopenhauera i Nietzschego	• scharakteryzować ogólne tendencje filozoficzne epoki *• omówić nawiązanie do tez Henriego Bergsona w wybranej dziedzinie sztuki, na wskazanym przez siebie przykładzie

		fragmenty traktatów filozoficznych zamieszczone w podręczniku *• wyjaśnić pojęcia: <i>intuicja</i> i <i>pęd życiowy</i> w kontekście filozofii Henriego Bergsona			
	• wyjaśnić pojęcia: <i>impresjonizm</i>, <i>secesja</i>, <i>symbolizm</i>, <i>neoromantyzm</i>, <i>dramat naturalistyczny</i> • rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki modernistycznej • określić przynależność dzieł sztuki do określonego nurtu • podać informacje na temat stylu zakopiańskiego *• orientować się w muzyce przełomu wieków	• podać cechy impresjonizmu, symbolizmu oraz secesji i wskazać je na przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu modernizmu (m.in. Claude Monet, Vincent van Gogh, Gustav Klimt, Jacek Malczewski, Stanisław Wyspiański, Antonio Gaudi, Edvard Munch, Auguste Renoir, Edgar Degas, Gustave Moreau, Auguste Rodin) *• omówić specyfikę muzyki modernistycznej	• scharakteryzować architekturę secesyjną i podać jej przykłady ze swojego otoczenia • wymienić tytuły najważniejszych dzieł młodopolskich i modernistycznych • scharakteryzować nowe kierunki w sztuce i zilustrować je przykładami *• wypowiedzieć się na temat Wielkiej Reformy Teatralnej	• analizować wybrane dzieła sztuki, należące do impresjonizmu i symbolizmu • opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX *• orientować się w dorobku reformatorów teatru	• omówić twórczość wybranego artysty modernistycznego *• wymienić istotne dzieła najważniejszych artystów modernistycznych (m.in. Claude Monet, Vincent van Gogh, Gustav Klimt, Jacek Malczewski, Stanisław Wyspiański, Antonio Gaudi, Edvard Munch, Auguste Renoir, Edgar Degas, Gustave Moreau, Auguste Rodin) *• referować wpływ Konstantego Stanisławskiego na technikę gry aktorskiej
	• wyjaśnić pojęcia: <i>symbolizm</i>, <i>impresjonizm</i>, <i>naturalizm</i>, <i>ekspresjonizm</i> *• orientować się w twórczości Stanisława Przybyszewskiego	• wyjaśnić pojęcia: <i>symbolizm</i>, <i>impresjonizm</i>, <i>naturalizm</i>, <i>ekspresjonizm</i> w odniesieniu do literatury *• wymienić tytuły tekstów Stanisława Przybyszewskiego	• wyjaśnić pojęcia: <i>synestezja</i>, „<i>sztuka dla sztuki</i>” w odniesieniu do literatury *• wymienić główne tezy <i>Confiteora</i>	• opisać zastosowanie nowych kierunków w literaturze *• omówić koncepcję artysty i sztuki według Stanisława Przybyszewskiego	• przybliżyć zastosowanie wybranego nowego kierunku w literaturze *• porównać zastosowanie nowych kierunków w sztukach plastycznych i literaturze

	• wyjaśnić pojęcia: <i>dekadent, gwara, folklor</i> • omówić treść wierszy: <i>Koniec wieku XIX; Lubię, kiedy kobieta...; Melodia mgieł nocnych</i> • opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy • streścić fragment utworu <i>Na skalnym Podhalu</i> *• wskazać w wierszu styl właściwy utworom młodopolskim	• scharakteryzować dekadenski światopogląd na podstawie wiersza <i>Koniec wieku XIX</i> • odnaleźć elementy impresjonizmu w wierszu <i>Melodia mgieł nocnych</i> • wypowiedzieć się na temat stylizacji gwarowej we fragmencie utworu <i>Na skalnym Podhalu</i> *• zrelacjonować opinię badacza literatury na temat twórczości Tetmajera	• wskazać odniesienia do filozofii Schopenhauera w wierszu <i>Koniec wieku XIX</i> • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania kobiety w erotyku Tetmajera • zdefiniować synestezję na podstawie wiersza <i>Melodia mgieł nocnych</i> *• zrelacjonować i porównać opinie badaczy literatury na temat twórczości Tetmajera	• zanalizować i zinterpretować podane wiersze Kazimierza Przerwy-Tetmajera • wskazać obecność instrumentacji głoskowej w <i>Melodii mgieł nocnych</i> i określić jej funkcję • wypowiedzieć się na temat folkloru podhalańskiego na podstawie interpretacji obrazu Gersona *• scharakteryzować erotyk Tetmajera na tle obowiązujących wówczas konwencji	• wypowiedzieć się na temat obecności pejzażu i folkloru podhalańskiego w twórczości młodopolan *• porównać erotyk Tetmajera z rzeźbą Rodina *• wykazać, że zarówno <i>Melodia mgieł nocnych</i>, jak i <i>Na skalnym Podhalu</i> są charakterystyczne dla epoki i więcej je łączy, niż dzieli
	• omówić treść wierszy: <i>Kowal i Deszcz jesienny</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>sonet, symbolizm, wiersz sylabotoniczny</i> • opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy *• wskazać w wierszu styl właściwy utworom młodopolskim	• wskazać w wierszu <i>Kowal</i> inspiracje filozofią Fryderyka Nietzschego • wskazać obecność instrumentacji głoskowej w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> • wyjaśnić cechy wiersza sylabotonicznego na podstawie <i>Deszczu jesiennego</i> *• zrelacjonować opinię badacza literatury na temat młodopolskiej twórczości Leopolda Staffa	• objaśnić symbole w wierszu <i>Kowal</i> • zinterpretować symbole w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> *• zrelacjonować i porównać różne opinie badaczy literatury na temat młodopolskiej twórczości Leopolda Staffa	• zanalizować i zinterpretować wskazane wiersze • na podstawie wiersza <i>Deszcz jesienny</i> wyjaśnić pojęcie <i>psychizacja krajobrazu</i> *• wskazać konteksty dla nietzscheanizmu w kulturze *• określić, co łączy wiersz Staffa <i>Kowal</i> z obrazem Edwarda Burne'a-Jonesa <i>Pan i Psyche</i>	• wskazać w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> cechy właściwe dla młodopolskiego obrazowania i je omówić *• wymienić dzieła kultury popularnej, które odwołują się do szeroko rozumianej koncepcji nadczłowieka i wyjaśnić przyczyny popularności takich postaci *• porównać <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa z obrazem Camille'a Pissarra, <i>Wyspa Lacroix</i>
	• wyjaśnić pojęcia: <i>impresjonizm, symbolizm,</i>	• wskazać w wierszach elementy symbolizmu i	• interpretować symbole obecne w wierszach	• dokonać analizy porównawczej wierszy pod	• wypowiedzieć się na temat sposobu

	<i>sonet, cykl poetycki</i> • omówić treść sonetów Jana Kasprowicza • wymienić w wierszach elementy tatrzańskiego krajobrazu *• wskazać w wierszach styl właściwy utworom młodopolskim *• podać nazwiska autorów, dla których inspiracją były góry	impresjonizmu • określić porę dnia/roku w każdym z sonetów *• wypowiedzieć się na temat twórczości Jana Kasprowicza *• wymienić tytuły tekstów zawierające motyw gór	• wskazać i wyjaśnić impresjonistyczną motywację cyklu <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> *• zrelacjonować opinie badaczy na temat cyklu poetyckiego Jana Kasprowicza *• podać powody, dla których młodopolscy twórcy inspirowali się górskim krajobrazem	kątem różnic w ujęciu tego samego krajobrazu o różnych porach doby *• wskazać inne przykłady cyklów literackich i malarskich *• przygotować młodopolską antologię wybranych dzieł (literackich i malarskich) poświęconych Tatrom i mieszkańcom tego regionu	przedstawiania przyrody w poezji młodopolskiej *• scharakteryzować dwie wizje górskiego krajobrazu: przedstawioną w sonetach Kasprowicza i na obrazie Ślewińskiego <i>Fioletowe góry, ośnieżone szczyty, zielona kotlina w Tatrach</i> *• porównać cykl sonetów Kasprowicza z cyklem obrazów <i>Katedra w Rouen</i> Claude'a Moneta *• napisać wstęp do przygotowanej przez siebie antologii poezji
	• wyjaśnić pojęcia: <i>katastrofizm, ekspresjonizm, hymn, franciszkanizm</i> • omówić treść fragmentów hymnu <i>Dies irae</i> i <i>Księgi ubogich</i> • opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy • podać nazwę gatunku literackiego, którego przykładem jest <i>Dies irae</i> • rozpoznać adresata <i>Księgi ubogi</i> *• przedstawić związek pomiędzy pojęciem <i>franciszkanizm</i> a postacią	• wskazać nawiązania biblijne w utworze <i>Dies irae</i> • zdefiniować katastrofizm w kontekście utworu <i>Dies irae</i> • wytłumaczyć, czym jest franciszkanizm w kontekście <i>Księgi ubogich</i> *• orientować się w problematyce cyklu <i>Ginącemu światu</i>	• wyjaśnić symbolikę utworu <i>Dies irae</i> • omówić elementy ekspresjonizmu w utworze <i>Dies irae</i> • wypowiedzieć się na temat nadawcy lirycznego w wierszach <i>Dies irae</i> i <i>Księga ubogich</i> *• zestawić utwór <i>Dies irae</i> z obrazem Fernanda Cormona <i>Kain</i>	• zanalizować i zinterpretować wskazane utwory Jana Kasprowicza z uwagi na ich treść i formę *• omówić inne przykłady katastrofizmu w literaturze	• wypowiedzieć się na temat ewolucji postawy wobec świata, konfrontując <i>Księgę ubogich</i> z <i>Dies irae</i> *• przygotować wypowiedź ustną na temat: „Relacje Bóg – człowiek w wybranych utworach literackich różnych epok” • wymienić tytuły kilku filmów lub książek science fiction, w których dominuje katastrofizm, i określić, co je różni, oprócz formy, od dzieła

	św. Franciszka z Asyżu				Kasprowicza
	• zrelacjonować treść <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego • omówić genezę <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego • scharakteryzować głównych bohaterów dramatu *• przybliżyć twórczość Stanisława Wyspiańskiego	• rozpoznać w postaciach dramatu ich pierwowzory • wyjaśnić rolę didaskaliów • wypowiedzieć się na temat relacji pomiędzy chłopstwem a inteligencją • omówić funkcję osób dramatu w kontekście całości • wskazać symbole obecne w dramacie • przedstawić kompozycję <i>Wesela</i> *• zaprezentować kontekst historyczny utworu – wypowiedzieć się na temat rabacji galicyjskiej	• stworzyć obraz inteligencji i chłopstwa przełomu wieków na podstawie tekstu • omówić odmienność Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu • zinterpretować zakończenie utworu • wyjaśnić znaczenie i funkcję symboli obecnych w dramacie • określić funkcję kompozycji <i>Wesela</i> *• zaprezentować kontekst historyczny utworu – wypowiedzieć się na temat krakowskiej szkoły historycznej	• zinterpretować dialogi postaci realistycznych z osobami dramatu • wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych, obecnych w dramacie • omówić stylizację gwarową w utworze *• porównać obraz Stanisława Wyspiańskiego <i>Chocholy</i> z treścią dramatu *• określić na podstawie kadru zamieszczonego w podręczniku, jaką rolę w filmie <i>Wesele</i> Wajdy odgrywają scenografia i poszczególne ujęcia	• wskazać w dramacie Wyspiańskiego cechy reprezentatywne dla Młodej Polski *• podjąć dyskusję na temat aktualności diagnozy na temat społeczeństwa polskiego, zaprezentowanej w <i>Weselu</i> *• porównać finałową scenę dramatu Wyspiańskiego z obrazem Jacka Malczewskiego <i>Melancholia</i> *• napisać recenzję adaptacji filmowej <i>Wesela</i> w reżyserii Wajdy z omówieniem sposobu, w jaki reżyser oddał atmosferę dramatu
	• zrelacjonować treść I tomu <i>Chłopów</i> Stanisława Władysława Reymonta • scharakteryzować głównych bohaterów utworu *• przedstawić dalsze losy głównych bohaterów powieści	• omówić strukturę społeczną wsi, zaprezentowaną w utworze • scharakteryzować obyczaje i obrzędy ukazane w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji w powieści • wskazać obecność tendencji artystycznych epoki w dziele Reymonta	• zinterpretować symbolikę powieści *• prześledzić sposób ukazania motywu wsi we wszystkich dotąd omawianych epokach literackich	• zanalizować motywacje zachowań opisanych w <i>Chłopach</i> • omówić stylizację gwarową, zastosowaną przez pisarza *• wskazać w <i>Chłopach</i> cechy epopei i porównać powieść z <i>Panem Tadeuszem</i>	• omówić tendencje artystyczne epoki w dziele Reymonta *• porównać obraz Chelmońskiego z adekwatnymi fragmentami powieści <i>Chłopi</i>

		*• wymienić tytuły utworów literackich z motywem wsi z różnych epok			
	• streścić <i>Ludzi bezdomnych</i> Stefana Żeromskiego • wymienić głównych bohaterów utworu • zaprezentować biografię Tomasza Judyma *• wypowiedzieć się na temat twórczości Stefana Żeromskiego	• zaprezentować problematykę społeczną utworu • omówić kompozycję powieści • scharakteryzować głównych bohaterów • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Ludzi bezdomnych</i> • wskazać przykłady użycia przez pisarza techniki impresjonistycznej i naturalistycznej *• zrelacjonować opinię wybranego badacza na temat <i>Ludzi bezdomnych</i>	• wypowiedzieć się na temat symboliki utworu • omówić symbolikę tytułu i interpretować „bezdomność” bohaterów w znaczeniu dosłownym i metaforycznym • omówić cechy powieści młodopolskiej na przykładzie utworu Żeromskiego *• podać argumenty potwierdzające tezę, że Tomasz Judym to bohater romantyczny	• podjąć dyskusję na temat wyborów dokonywanych przez Tomasza Judyma • omówić przykłady użycia przez pisarza techniki impresjonistycznej i naturalistycznej *• porównać obraz Antoniego Kozakiewicza z adekwatnym fragmentem <i>Ludzi bezdomnych</i>	• ocenić wybór Tomasza Judyma *• podjąć dyskusję na temat aktualności problematyki moralnej powieści *• zaprezentować wybrany utwór podejmujący kwestie aktualnych problemów społecznych w kontekście <i>Ludzi bezdomnych</i>
	• streścić <i>Jądro ciemności</i> • scharakteryzować Kurza *• wypowiedzieć się na temat twórczości Josepha Conrada	• omówić obraz kolonializmu zaprezentowany w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Jądra ciemności</i> *• omówić inne dzieło literackie lub filmowe, obnażające prawdę o europejskim kolonializmie	• przedstawić metaforyczne znaczenie podróży podjętej przez Marlowa • omówić symbolikę powieści • wyjaśnić tytuł utworu *• zinterpretować <i>Jądro ciemności</i> jako powieść antykolonialną *• wyjaśnić, jakie możliwości ukazania obcej kultury daje film i pod jakimi względami może uzupełnić obraz wyłaniający się z dzieła literackiego	• zanalizować postawę i poglądy Kurza • zinterpretować ostatnie słowa wypowiedziane przez Kurza *• przywołać konteksty literackie lub filmowe, dotyczące problemu zła w człowieku	• ocenić zachowanie Marlowa w trakcie jego rozmowy z narzeczoną Kurtza i umotywować swoje zdanie *• podjąć dyskusję na temat zła w człowieku *• na podstawie szerokich kontekstów analizować różne przyczyny ujawniania się zła w człowieku
Nauka o języku	• wyjaśnić pojęcia: <i>akt komunikacji</i>, <i>synonim</i>,	• dobrać właściwy wyraz do konkretnej	• zaprezentować na przykładach sposób	• określić wpływ wieloznaczności na jakość	• przekształcić komunikat

	<i>eufemizm, wulgaryzm, etymologia</i> • dostrzec odcienie znaczeniowe w grupie synonimów *• wymienić cechy stylu modernistycznego	sytuacji komunikacyjnej *• scharakteryzować wybrane cechy stylu modernistycznego	eksponowania sfery uczuciowej w literaturze Młodej Polski • zaprezentować etymologię wybranych słów utworu • wyjaśnić na przykładach sposób zastosowania technik naturalistycznej i impresjonistycznej w literaturze *• analizować wybrane utwory pod kątem stylu właściwego dla modernizmu	komunikatu • omówić techniki wprowadzania muzyczności do literatury na wybranych przykładach *• omówić styl danego autora modernistycznego	wieloznaczny na jednoznaczny *• porównać styl wybranych autorów modernistycznych
	• zrelacjonować opinie, przedstawione w podanych fragmentach *• odszukać inne teksty zawierające opinie o Młodej Polsce	• wyjaśnić pojęcia: <i>sztuka wysoka, kultura niska, sztuka masowa</i> • porównać opinie obu autorów na temat sztuki młodopolskiej *• zestawzić wyszukane przez siebie teksty krytyczno- lub historycznoliterackie z opiniami przytoczonymi w podręczniku	• wskazać w kulturze Młodej Polski początki nowoczesnej kultury *• rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi na podstawie fragmentów tekstów Romana Żimanda i Czesława Miłosza	• wyrazić swoją opinię, dotyczącą tezy Czesława Miłosza o słabości artystycznej literatury młodopolskiej • podjąć dyskusję na temat aktualności literatury młodopolskiej *• wyrazić opinię dotyczącą przyczyn, zdiagnozowanej przez Czesława Miłosza, nietrwałości literatury młodopolskiej	• zaprezentować własną opinię na temat omówionej epoki wraz z jej uzasadnieniem *• podjąć dyskusję na temat wartości sztuki masowej
	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego	• wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko *• uargumentować własne stanowisko	• interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
	• streścić fragment tekstu Antoniego Kępińskiego <i>Melancholia</i> • zrelacjonować treść fragmentu utworu	• wymienić przyczyny nastrojów pesymistycznych, dotyczących współczesnego	• porównać melancholię, opisaną przez Kępińskiego z postawami dekadencjami • zestawzić utwór Paktofoniki z deklaracjami	• porównać współczesne ujęcie melancholii z obrazem Jacka Malczewskiego <i>Melancholia</i> *• omówić wybrane konteksty	• podjąć dyskusję dotyczącą samotności współczesnego człowieka *• wypowiedzieć się na

	Paktofoniki <i>Chwile ulotne</i> • wypowiedzieć się na temat hip-hopu *• rozpoznać aluzje literackie	człowieka • wskazać w utworze <i>Chwile ulotne</i> motywy konfliktu artysta – filister *• podać związki między różnymi aspektami utworu Paktofoniki (estetycznym, etycznym i poznawczym)	modernistycznych artystów *• wskazać konteksty literackie i filmowe, dotyczące kondycji człowieka we współczesnym świecie	literackie i filmowe, dotyczące kondycji człowieka we współczesnym świecie	temat sposobu ujęcia współczesnych lęków w kulturze popularnej
Dwudziestolecie międzywojenne	• określić ramy czasowe dwudziestolecia międzywojennego • wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę *• wybrać jedno z wydarzeń historycznych i ocenić jego rolę w kształtowaniu epoki	• opisać specyfikę dwudziestolecia międzywojennego w Polsce *• wyjaśnić pojęcia: <i>totalitaryzm, faszyzm, nazizm, rasizm, antysemityzm, komunizm</i> *• porównać tło historyczne międzywojnia w Polsce i na świecie	• zreferować tendencje światopoglądowe epoki • omówić wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę *• uzasadnić, który z czynników, jego zdaniem, odegrał kluczową rolę w kształtowaniu się nowej epoki	• omówić tendencje literackie nowej epoki • scharakteryzować nastroje społeczne, jakie zapanowały po 1918 r. w Europie i określić ich przyczyny *• wypowiedzieć się na temat totalitaryzmów europejskich w okresie międzywojennym *• zgromadzić informacje na temat narodzin nazizmu w Niemczech i wyjaśnić, dlaczego ta ideologia zyskała rzesze zwolenników w latach 30. XX wieku	• wypowiedzieć się na temat zalet i wad życia w państwie międzynarodowym *• opisać życie codzienne w okresie dwudziestolecia międzywojennego
	• wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki • zreferować najważniejsze założenia psychoanalizy Freuda, filozofii Oswalda Spenglera oraz Edmunda Husserla *• wymienić poglądy Edmunda Husserla inne niż podane w podręczniku	• wyjaśnić pojęcia: <i>psychoanaliza, id, ego, superego, behawioryzm, katastrofizm, fenomenologia</i> • czytać ze zrozumieniem fragmenty tekstów filozoficznych zamieszczone w podręczniku *• podać konsekwencje fenomenologii	• wyjaśnić różnice pomiędzy świadomością a nieświadomością *• omówić tezy filozofii Edmunda Husserla na podstawie samodzielnie zdobytych informacji z dostępnych źródeł	• wskazać sposoby ujawniania się nieświadomej sfery psychiki ludzkiej *• wymienić nazwiska twórców, którzy inspirowali się poglądami Freuda, Spenglera lub Husserla	• wyjaśnić opozycyjną relację pomiędzy kulturą a cywilizacją *• podjąć dyskusję na temat oddziaływania psychoanalizy na kulturę XX wieku

	• wskazać najważniejsze tendencje w kulturze dwudziestolecia międzywojennego • rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki dwudziestolecia międzywojennego *• orientować się w muzyce dwudziestolecia międzywojennego	• wymienić cechy: ekspresjonizmu, kubizmu, abstrakcjonizmu, dadaizmu i surrealizmu • podać nazwiska najważniejszych twórców sztuki dwudziestolecia międzywojennego (Georges Braque, Juan Gris, Wassily Kandinsky, Joan Miró, Le Corbusier, Salvador Dali, Pablo Picasso, Marcel Duchamp, Katarzyna Kobro, Piet Mondrian, Bertold Brecht, Leon Schiller, Charlie Chaplin) *• omówić specyfikę muzyki dwudziestolecia międzywojennego	• orientować się w działalności najważniejszych twórców sztuki dwudziestolecia międzywojennego (Georges Braque, Juan Gris, Wassily Kandinsky, Joan Miró, Le Corbusier, Salvador Dali, Pablo Picasso, Marcel Duchamp, Katarzyna Kobro, Piet Mondrian, Bertold Brecht, Leon Schiller, Charlie Chaplin) • wskazać najważniejsze cechy architektury modernistycznej *• omówić wybrany film z okresu dwudziestolecia międzywojennego	• zanalizować wybrany obraz na podstawie podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat początków filmu • wskazać dominujące tendencje w teatrze międzywojennym *• omówić twórczość wybranego artysty teatralnego okresu międzywojennego	• omówić twórczość wybranego artysty dwudziestolecia międzywojennego *• scharakteryzować zjawisko niemieckiego ekspresjonizmu filmowego
	• wyjaśnić pojęcia: <i>awangarda, futurizm, powieść psychologiczna, skamandryci, Awangarda Krakowska, Druga Awangarda, katastrofizm, powieść społeczno-polityczna, absurd, strumień świadomości, nurt groteskowo-fantastyczny</i> • przedstawić polskie formacje poetyckie międzywojnia *• wymienić nazwiska	• wyjaśnić pojęcia: <i>futurizm, groteska, absurd, katastrofizm</i> w odniesieniu do literatury • wskazać awangardowe rodzaje wypowiedzi literackiej • zaprezentować międzywojenne tendencje w literaturze polskiej *• wymienić tytuły utworów literackich danych twórców z literatury światowej	• omówić nowatorskie techniki w prozie europejskiej • scharakteryzować nowe gatunki prozatorskie w literaturze polskiej *• zaprezentować wybrany utwór z literatury światowej okresu międzywojnia	• zaprezentować międzywojenne tendencje w literaturze polskiej *• omówić specyfikę prozy wybranego twórcy europejskiego (Proust, Joyce, Mann)	• omówić międzywojenne tendencje w literaturze polskiej w kontekście epok poprzednich *• porównać wybrany utwór z prozy europejskiej z tekstem twórcy polskiego

	światowych twórców literatury				
	- wymienić nazwiska członków grupy Skamander - wypowiedzieć się na temat treści wierszy zamieszczonych w podręczniku *• omówić inne utwory Juliana Tuwima	- wskazać cechy poezji skamandrytów na przykładach - scharakteryzować podmiot liryczny w wierszach: Juliana Tuwima <i>Do krytyków</i> i Jana Lechonia <i>Herostrates</i> *• omówić twórczość pozostałych członków grupy Skamander	- omówić temat wiersza <i>Do krytyków</i> w odniesieniu do tradycji literackiej - zinterpretować tytuł wiersza <i>Do krytyków</i> - wyjaśnić sens tytułu wiersza <i>Herostrates</i> - scharakteryzować stosunek skamandrytów do tradycji literackiej na podstawie wiersza <i>Herostrates</i> *• omówić sposób ukazania miłości w wierszach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	- w wierszu Juliana Tuwima <i>Do krytyków</i> wskazać i omówić cechy manifestu poetyckiego - scharakteryzować sposób ujęcia tematu przemijania w wierszu <i>Przy okrągłym stole</i> - zanalizować funkcję użycia neologizmów w wierszu <i>Słowisień</i> *• omówić sposób ukazania miłości w wierszach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w kontekście tradycji literackiej	- zinterpretować sposób opisanie Polski i polskości w wierszu Lechonia *• porównać wymowę wiersza Herostrates z przesłaniem obrazu Janusza Marii Brzeskiego <i>Dwie cywilizacje</i>
	- wymienić główne założenia programowe Awangardy Krakowskiej *• wskazać pozostałe założenia programowe Awangardy Krakowskiej	- wskazać elementy architektury gotyckiej w wierszu Juliana Przybosa <i>Notre-Dame</i> - omówić kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Notre-Dame</i> *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego	- wyjaśnić, kim według Peipera jest poeta i na czym polega twórczość poetycka - wymienić założenia Awangardy Krakowskiej zrealizowane w wierszu <i>Notre-Dame</i> - zinterpretować sposób ukazania katedry w wierszu *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu <i>Notre-Dame</i> (estetycznym, etycznym i poznawczym)	- wyjaśnić, dlaczego Peiper nazywa swoje czasy „epoką uścisku z teraźniejszością” - dokonać analizy i interpretacji wiersza <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa *• omówić sposób ukazania katedry gotyckiej w innych utworach literackich i filmowych	- przedstawić argumenty na poparcie lub odrzucenie tezy, że również dzisiaj świat rozwija się zgodnie z hasłem „miasto, masa, maszyna” *• porównać sposób ukazania katedry: w wierszu <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa i na obrazie Zdzisława Beksińskiego <i>Katedra</i> *• omówić program Awangardy Krakowskiej na tle pozostałych ruchów awangardowych dwudziestolecia międzywojennego
	określić temat wiersza Konstantego Ildefonsa	przedstawić kreację podmiotu lirycznego w	omówić sposób ukazania rzeczywistości w wierszu	wypowiedzieć się na temat zastosowanego w wierszu	podjąć dyskusję, czy wiersz <i>Serwus</i>,

	Gałczyńskiego <i>Serwus, madonna</i> *• przybliżyć twórczość Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	wierszu <i>Serwus, madonna</i> • określić temat wiersza *• omówić cykl <i>Teatrzyk „Zielona Gęś”</i>	<i>Piosenka</i> *• przytoczyć opinie badaczy na temat twórczości Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	<i>Serwus, madonna</i> zwrotu do Matki Boskiej *• omówić szczegółowo wybrane miniatury z cyklu <i>Teatrzyk „Zielona Gęś”</i>	<i>madonna</i> można zaliczyć do liryki religijnej *• wskazać inne utwory traktujące sferę sacrum w sposób dyskusyjny
	• wyjaśnić pojęcia: <i>katastrofizm, Druga Awangarda</i> • omówić treść wiersza <i>mały mit</i> *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego	• omówić kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>mały mit</i> • wskazać w utworze elementy katastroficzne i arkadyjskie *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• wskazać przyczyny nastrojów katastroficznych w dwudziestoleciu międzywojennym *• porównać katastroficzne przeczucia obecne w wierszu z obrazem Pabla Picassa <i>Guernica</i>	• dokonać analizy i interpretacji wiersza <i>mały mit</i> *• omówić wybrany przykład katastrofizmu w literaturze, filmie bądź sztukach plastycznych	• wskazać w wierszu elementy awangardowe *• zinterpretować obraz Salvadora Dalego <i>Sen</i> w kontekście wątku snu pojawiającego się w wierszu Czechowicza
	• omówić treść wierszy: <i>W malinowym chruśniaku</i> i <i>Ballada bezludna</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>panteizm, erotyk, ballada</i> *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego	• określić sytuację liryczną wiersza <i>W malinowym chruśniaku</i> • omówić frazeologię wiersza <i>Ballada bezludna</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• omówić zmysłowy charakter wiersza <i>W malinowym chruśniaku</i> • interpretować tytuł wiersza <i>Ballada bezludna</i> • wskazać elementy panteizmu w wierszu <i>Ballada bezludna</i> • interpretować metafory użyte w wierszu <i>Ballada bezludna</i> *• wskazać inne utwory literackie lub filmowe, w których została uzyskana atmosfera intymności	• zanalizować sposób tworzenia atmosfery intymności w wierszu <i>W malinowym chruśniaku</i> • omówić sposób przedstawienia mitu genezyjskiego w wierszu <i>Ballada bezludna</i> *• zanalizować w innym utworze literackim lub filmowym sposób budowania atmosfery intymności	• określić stosunek utworu <i>Ballada bezludna</i> do konwencji gatunku *• porównać obraz Marca Chagalla <i>Kochankowie z Vence</i> z wierszem <i>W malinowym chruśniaku</i> *• wskazać powiązania treści wiersza z filozofią Bergsona
	• streścić <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego • zaprezentować etapy życia głównego bohatera • opisać obraz rewolucji przedstawiony w powieści *• dostrzec i skomentować estetyczne	• omówić proces dojrzewania głównego bohatera • opisać obraz Polski porozbiorowej ukazany w <i>Przedwiośniu</i> • scharakteryzować różne środowiska (rządowe, ziemiańskie,	• zaprezentować i omówić dyskusje światopoglądowe zawarte w powieści • zinterpretować tytuł powieści *• zaprezentować opinie badaczy na temat <i>Przedwiośnia</i>	• wskazać i omówić mity narodowe demaskowane przez autora • wyjaśnić metaforykę „szklanych domów” i wytłumaczyć znaczenie tego motywu dla wymowy ideowej powieści *• wskazać związki między	• zestawić obrazy rewolucji przedstawione w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego i <i>Nie-Boskiej Komedii</i> Zygmunta Krasińskiego *• porównać treść książki Stefana

	wartości utworu literackiego	komunistyczne) przetawione w powieści • wypowiedzieć się na temat kompozycji i języka utworu *• przedstawić tło historyczne opisywanych wydarzeń		różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)	Żeromskiego z adaptacją filmową Filipa Bajona
	• zrelacjonować treść opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza • scharakteryzować Wiktora Rubena *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego	• omówić różnice w postrzeganiu poszczególnych kobiet przez głównego bohatera na przestrzeni czasu *• wskazać inne utwory, których tematem jest upływ czasu	• zinterpretować relacje pomiędzy Wiktorem Rubenem a mieszkankami Wilka *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)	• omówić symbolikę zawartą w opowiadaniu *• porównać treść opowiadania z jej ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy	• podjąć dyskusję na temat sposobu ukazania upływu czasu w opowiadaniu *• omówić różne sposoby ukazania upływającego czasu w literaturze i sztuce
	• streścić opowiadania Brunona Schulza • scharakteryzować głównego bohatera *• przybliżyć biografię i twórczość Brunona Schulza	• wypowiedzieć się na temat kreacji narratora w opowiadaniu • wskazać elementy poetyki snu *• zrelacjonować treść innych opowiadań Brunona Schulza	• omówić topos labiryntu wykorzystany w opowiadaniu • wyjaśnić przyczynę braku logiki i linearności czasu *• przedstawić opinię badacza na temat twórczości Brunona Schulza	• zinterpretować opis ojca w pierwszej części utworu *• interpretować wybrane płace plastyczne Brunona Schulza i zestawiać je z tekstem literackim	• wyjaśnić znaczenie wędrówki głównego bohatera *• podjąć dyskusję na temat roli mitologii osobistej w kształtowaniu się osobowości człowieka
	• streścić fragmenty <i>Ferdydurke</i> zamieszczone w podręczniku • scharakteryzować stronnictwa, których przedstawiciele biorą udział w pojedynku na miny • zrelacjonować treść <i>Ferdydurke</i> • zdefiniować pojęcie formy • opisać Młodziaków,	• omówić narrację fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Ferdydurke</i> • zdefiniować pojęcie formy w kontekście utworu • scharakteryzować kompozycję powieści • wskazać elementy	• wypowiedzieć się na temat języka fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • omówić funkcję prof. Pimki w utworze • wskazać strategie tworzenia i rozbijania formy • wyjaśnić istotę międzyludzkich relacji ukazanych w <i>Ferdydurke</i> • wskazać i omówić elementy groteski w utworze	• zinterpretować metaforyczne znaczenie pojedynku na miny • zinterpretować metaforę szkoły w <i>Ferdydurke</i> • odnieść diagnozę dotyczącą życia społecznego, przedstawioną w <i>Ferdydurke</i> do rzeczywistości codziennej *• omówić gombrowiczowską teorię symetrii i analogii w kontekście pojedynku na miny *• porównać treść książki z jej adaptacjami filmowymi i	• wymienić i krótko scharakteryzować środki językowe służące wywołaniu efektu groteski we fragmentach powieści oraz w całym utworze *• zanalizować rozdziały o Filidorze i Filiberce oraz omówić ich funkcję w utworze *• podjąć dyskusję na temat gry i manipulacji

	Hurleckich oraz stronnictwa „chłopiąt” i „chłopaków” *• przybliżyć biografie i twórczość Witolda Gombrowicza	groteski w utworze • wyjaśnić symbolikę „pupy”, „łydki” i „gęby” w kontekście utworu *• przybliżyć opinie badaczy na temat <i>Ferdydurke</i>	*• wskazać inne utwory literackie lub filmowe traktujące życie ludzkie w kategoriach gry	teatralnymi	w kontaktach międzyludzkich
Nauka o języku	• podać zasady tworzenia poprawnego komunikatu językowego *• omówić wybrane zasady tworzenia poprawnego komunikatu językowego	• omówić specyfikę wypowiedzi ustnej i wymienić jej formy • przedstawić specyfikę wypowiedzi pisemnej *• przedstawić na wybranych przez siebie przykładach specyfikę form wypowiedzi ustnych i pisemnych	• opisać wybrane formy wypowiedzi ustnej • wypowiedzieć się na temat wybranych form komunikatów pisemnych • wymienić elementy wpływające na kulturę języka *• przygotować przykładową formę wypowiedzi ustnej zgodnie z zasadami tworzenia poprawnego komunikatu językowego	• zanalizować język współczesny pod kątem mody językowej • omówić elementy wpływające na kulturę języka *• przygotować przykładową formę wypowiedzi pisemnej zgodnie z zasadami tworzenia poprawnego komunikatu językowego	• ocenić błędy językowe dostrzeżone w języku rówieśników *• zanalizować kulturę języka swojego otoczenia
	• rozpoznać na konkretnych przykładach wpływ kultury międzywojnia na sztukę współczesną *• podać konkretne przykłady wpływu międzywojnia na kulturę współczesną	• przedstawić rozwój kultury masowej • wypowiedzieć się na temat przedwojennej rewolucji obyczajowej i jej współczesnych efektów *• porównać przedwojenną rewolucję obyczajową z współczesną obyczajowością	• określić wpływ wynalazków i odkryć epoki na cywilizację XX i XXI wieku • omówić sposób oddziaływania powstałych w międzywojniu systemów totalitarnych na obraz świata i kształt kultury w latach późniejszych *• podać przykłady aluzji i nawiązań współczesnych do wybranych dzieł dwudziestolecia międzywojennego	• ocenić wpływ międzywojnia na współczesność i uargumentować swoje stanowisko *• analizować wybrany utwór lub zjawisko kulturowe, w którym widoczny jest wpływ sztuki międzywojennej	• porównać funkcjonowanie tych samych motywów zaczerpniętych z międzywojnia w różnych utworach literackich *• podjąć dyskusję na temat współczesnej sztuki awangardowej